

**ESIC KRANJ
STROKOVNA GIMNAZIJA**

Seminarska naloga pri predmetu
PODJETNIŠTVO

PET NAJBOGATEJŠIH ZEMLJANOV

KAZALO

UVOD _____	str. 2
WILLIAM GATES III. _____	str. 3,4
WARREN BUFFETT _____	str. 5,6
CARLOS SLIM HELU _____	str. 7,8
LAWRENCE ELLISON _____	str. 9
INGVAR KAMPRAD _____	str. 10,11,12
SKLEP _____	str. 13
LITERATURA _____	str. 14

UVOD

Ko sem pogledala seznam petih najbogatejših zemljanov sem bila zelo presenečena. Bila sem ena izmed tistih ljudi, ki si najbogatejšega zemljana predstavljajo kot ženskarja, ki ima veliko dobrih avtomobilov, počitniških rezidenc, zlatih palic in tako dalje. Najbogatejši zemljani so drugačni od tistih, ki imajo pod palcem bore malo in mislijo, da so najboljši in najlepši samo zato

ker si lahko privoščijo več kot ostali. Življenje resničnih petih najbogatejših zemljanov je drugačno, saj imajo vsi najmanj tri otroke, za svoje premoženje trdo delajo in se ne menijo za prve strani rumenega tiska. Le redki poskrbijo za popularizacijo svojega bogastva, še manj pa je tistih, ki poskušajo svoje delo kapitalizirati z udejanjanjem v politiki.

Lestvica najbogatejših zemljanov se iz leta v leto zelo hitro spreminja.. Lani je bilo na svetu 1.125 milijarderjev, od katerih ima danes manjše premoženje 656, na lestvici pa je ostalo 793 milijarderjev, pri čemer se je nanjo od lani prebilo le 38 novih ljudi. Skupna vrednost premoženja milijarderjev na seznamu je znašala 2.400 milijard dolarjev, letos pa znaša dva tisoč milijard. Povprečna vrednost milijarderja na lestvici je letos tri milijarde dolarjev, medtem ko je bila lani 3,9 milijarde.

1. WILLIAM GATES III.

Neto vrednost: 40,0 bilijonov dolarjev

Vir: Microsoft

Starost: 53

Država državljanstva: Amerika

Živi v: Medina, Washington

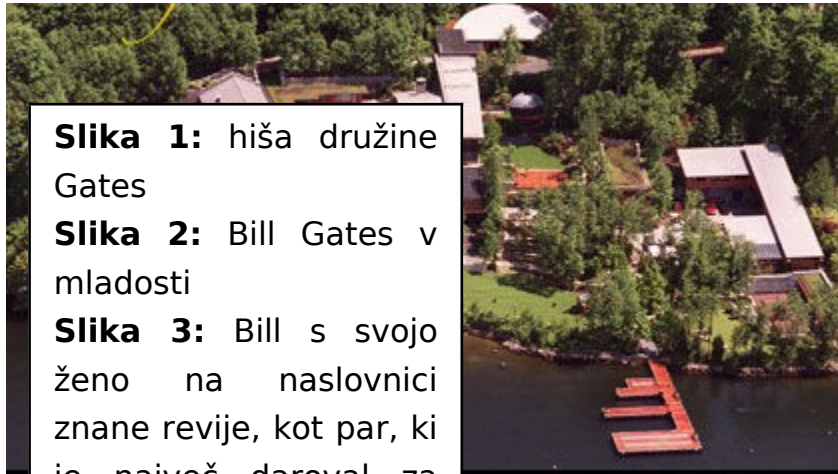
Izobrazba: Univerza Harvard, ne dokonča

Stanje: poročen, 3 otroci

William Henry Bill Gates III., splošno znan kot Bill Gates, ameriški programer in poslovnež je skupaj s sodelavci napisal izvorni tolmač za enega prvih mikroračunalnikov. S Paulom Allenom je ustanovil podjetje Microsoft, ki ga vodi še danes. Gates je formalno izobrazbo pridobil na Državni univerzi Washingtona, kasneje pa na Harvardu, vendar študija ni dokončal, saj se je posvetil uspešni poslovni karieri. Na Harvardu je srečal tudi Steva Ballmerja, današnjega predsednika uprave Microsofta. Gates se je leta 1994 poročil z Melindo French. Imata tri otroke, Družina Gates živi v Medini v Washingtonu v ogromnem domovanju, polnem elektronike in tehnologije. Posestvo in hiša naj bi bila vredna 113 milijonov dolarjev.

Bill Gates je leta 1976 opozoril, da programske opreme ne bi smeli kopirati brez dovoljenja založnika, kot je bilo to v navadi do tedaj, in to dejanje označil za softversko piratstvo. Microsoftov ključni trenutek pa je bil, ko je IBM načrtoval vstop na tržišče z osebnim računalnikom IBM PC leta 1981. IBM je potreboval operacijski sistem. Najprej so skušali narediti posel pri podjetju Digital Research, ki pa se ni strinjalo s pogoji. Kasneje so se vrnil k Microsoftu.

Gates je z ženo Melindo ustanovil dobrodelno fundacijo Bill & Melinda Gates Foundation, ki pomaga ljudem v tretjem svetu pri šolanju in zdravstvu. Leta 1999 sta fundaciji darovala 5 milijard dolarjev, skupaj pa kar 28 milijard dolarjev. Gates je na Forbsovi lestvi 400 najbogatejših številka ena od leta 1993 do 2005, čeprav je njegovo premoženje z 90 milijardami dolarjev leta 1999 padlo na 46 milijard dolarjev leta 2005. Padec je bil posledica propada Dot-com podjetij, kar je vplivalo tudi na Microsoft. Leta 2008 je bil na drugem mestu, software vizionar v letu 2009 ponovno osvoji naslov najbogatejšega človeka na svetu kljub izgubi \$ 18 milijard v zadnjih 12 mesecih.

Slika 1: hiša družine Gates

Slika 2: Bill Gates v mladosti

Slika 3: Bill s svojo ženo na naslovnici znane revije, kot par, ki je največ daroval

Slika 1

2. WARREN BUFFETT

Neto vrednost: 37 bilijonov dolarjev

Vir: Berkshire Hathaway

Starost: 78

Država državljanstva:

na Columbia
v

ška. Njegova prva služba je bila
vključeni srednji šoli se je najprej vpisal
in se prepisal na univerzo v Nebraski,
in se pripravi za sprejem na Harvard -
in se vrnejo in zato se vpiše na Univerzo v
in dan tokrat iz ekonomije. Tam
in mela sta tri otroke, vendar sta po
in en igralec igre most, ki jo večkrat
in eden porabi za igranje te igre.
in po pride do verskih prepričanj.,

Slika 2

Milijonar ne uprablja mobitela, na njegovi mizi nima računalnika, in sam vozi svoj avto - Cadillac DTS.

Lani Ameriški najbolj priljubljeni investitor in najbogatejši človek na svetu je to leto pristal na drugem mestu po izgubi 25 milijard dolarjev v 12 mesecih. Delnice Berkshire Hathaway so od lanskega marca padle za 45%. Priznava, da je v letu 2008 naredil "neumne" naložbene napake (kot je denimo 244-milijonska investicija v Conoco Phillips). Napoveduje, da bo ameriško gospodarstvo še letos v krizi, vendar pa, da prihajajo boljši časi.

Slika 1

Slika 2

Slika

gospoda Warretta

3. CARLOS SLIM HELU

Neto vrednost: 35 bilijonov dolarjev

Vir: Telekom

Starost: 69

Država državljanstva: Mehika

Živi v: Mexico City

Izobrazba: diploma na Mehiški univerzi

Stanje: udovec, 6 otrok

Slim se je rodil v Mehiki, negov oče, Julián Slim je libanonskega porekla, ko je bil 14 let emigrira iz Libanona. Leta kasneje, Julián v Mexicu odpre trgovino imenovano La Estrella del Oriente (zvezda orient) in kupi nepremičnino v centru mesta. Poroči se z dekletom, ki je tudi libanonskega porekla in imata 6 otrok.

Carlos Slim je doštudiral iz inženiringa na Mehiški Univerzi.

Njegovo bogastvo pa ni samo denar, temveč je na področju telekomunikacije prejel zelo veliko nagrad.

Nekatere izmed teh so:

- Častna medalja za zasluge, podarja komercialni senat Mehike
- Zlati krožnik, ki ga dodeli ameriška akademija za dosežke
- Industrijalist leta (Latinska Amerika 2003)
- Nagrada Hadrian - New York (2004), dodeli jo Sklad za Svetovne znamenitosti.
- Industrijalist desetletja (Latinska Amerika 2004).
- Nagrada nepremičninskega združenja (2004).
- Industrijalist leta 2007, ki ga odobri mehiška Fundacija za zdravje (Funsalud).

Slika 2

Slika 3

Slika 3

Slika 1

Slika 1: Rojstvo hčere
Slika 2: Carlos Slim in njegova žena
Slika 3: Carlos Slim v mladosti - star 4 leta

4. LAWRENCE ELLISON

Vir: Oracle

Starost: 64

Država državljanstva: Amerika

Živi v: Redwood City, Kalifornija

Izobrazba: Univerza v Illinoisu, pustil

Stanje: poročen, 2 otroka

Ellison je odraščal v dvo sobnem stanovanju v Čikaški soseski, poseljeni večinoma z Judi. Ellison se svoje matere spominja kot tople, ljubeče prijazne ženske v nasprotju z njegovim očetom, ruskim Židom. Ellison je bil inteligenčen, vendar zamišljen študent. Univerzo v Illinoisu je pustil na koncu drugega letnika, saj ni naredil nobenega izpita zaradi smrti svoje matere. Po preživelem poletju v severni Kaliforniji, kjer je živel s svojim prijateljem Chuckom, se je vpisal na Univerzo v Chicagu za eno leto, kjer se prvič sreča z računalniškim načrtovanjem. Po 20 letu se v Kalifornijo preseli in tam ostane. Svoje bogastvo oplaja s podjetjem, ki se ukvarja z ustvarjanjem računalniške programske opreme. S svojim denarjem organizira jadralne tekme, ki jih je poimenoval po svojem podjetju - BMW Oracle Racing. Poleg jadranja obožuje avtomobile (vozi audi r8), ima pa tudi dve zasebni letali.

5. INGVAR KAMPRA

Neto vrednost: 22 bilijonov dolarjev

Vir: Ikea

Starost: 83

Država državljanstva: Švedska

Živi v: Lausanne

Izobrazba: Univerzitetna
Stanje: poročen, 4 otroci

Šved Ingvar Kamprad je najbogatejši evropejec, je na vrhu naše evropske lestvice in zato se spodobi, da o njem povem malo več kot o ostalih. Mož, ki mu je v 60. letih uspelo, da je iz majhne trgovske hiše s pohištvom naredil enkratno blagovno znamko pohištvene industrije je Ingvar.

Medtem ko svetovna pohištvena industrija trenutno doživlja drastične padce prodaje, Ikea beleži pri svojih izdelkih takorekoč iz dneva v dan večje povpraševanje in ekspanzijo podjetja po svetu. Ikea ima trenutno 177 prodajaln v 31. državah in se lahko pohvali z 286 milijoni obiskovalcev letno od Avstralije do Savdske Arabije, od Islandije do Tajske. Na Kitajskem na tablah prodajaln Ikee piše "Yi Jia Jia Ju" ("udobno bivati doma"), čeprav pri kupcih zaradi kulturnih posebnosti in razlik vedno znova prihaja do nesporazumov kot pri pisanih košarah za kruh, ki so jih kupci pri preskušanju postelj uporabili za vzglavnike. Tudi države, kjer Ikea nima svojih prodajaln, nudijo njihove izdelke - na Hrvaškem privatni trgovci s pohištvom v sosednji Avstriji kupijo izdelke znamke Ikea, in jih nato prodajajo v svojih prodajalnah.

Hrvaški kupci pri tem izdelke preprosto naročijo iz kataloga, prodajalec pa jih prisrbi. "Smo le majhno podjetje, saj v večini držav dosegamo le 5-odstotni tržni delež," pravi Anders Dahlvig, predsednik skupine Ikea, in s tem šef vseh prodajaln Ikea po svetu. Zato pa ima ta pohištveni velikan ogromne načrte: v naslednjih letih naj bi njegova prodaja rasla za nadaljnjih 75 odstotkov, kar glede na to, da je v zadnjih petih letih rast znašala 100 odstotkov, sploh ni veliko.

ZAČELO SE JE S TESTAMENTOM

Zgodba o uspehu Ikee se je začela pred 26. leti, ko je Kamprad objavil svoj "Testament trgovca s pohištvom", ki je še danes obvezno čtivo vsakega od 70.000 zaposlenih. V tem delu je Kamprad na papir postavil svoj vizijo podjetja. Pri navodilih iz tega testamenta najdemo naslednja navodila za zaposlene: "obzirnost", "skromnost", "ljudje, ki iščejo odgovornost" in "pravica do napak". "Strah, da bi naredili napako, je zibka birokracije," pravi Kamprad. Vsak zaposleni se mora naučiti naslednje stavke: "Naša obveznost je ekspanzija. Tudi v prihodnje lahko pomembno prispevamo k širitvi demokracije." Da bi te besede dejansko delovale tudi v praksi, skupina marketinških strokovnjakov skrbi za novi imidž, za "brand name", ki se danes lahko postavi ob bok imenom, kot je na primer Coca-Cola. Ikee je uspelo, da se je znebila negativnega imidža poceni pohištva. Kdor danes živi obdan s pohištvom Ikee, je "trendy". Zagotovo pa Ikee ne bi bilo brez podjetniškega duha njegovega ustanovitelja. Ingvar Kamprad je odraščal v Almhultu, v najbolj revnem predelu Švedske. Že kot otrok je prekolesaril vso mesto in prodajal vžigalice. Trgoval je tudi z ribami in pisali. Z denarjem, ki mu ga je

leta 1943 podaril oče (Ingvar je bil star 17 let!), je ustanovil trgovsko podjetje Ikea, kjer je prodajal ure in ženske nogavice. Kasneje se je prodajnemu asortimanu pridružilo pohištvo, ki ga je prevažal s tovornjakom za razvoz mleka. Sledila je otvoritev prve prodajalne v Almhultu, kjer danes za Ikee dela 2700 ljudi. Danes v Almhultu nastajajo strategija, operativne odločitve in vse najpomembnejše zamisli podjetja.

ZA TANKE DENARNICE IN MAJHNA STANOVANJA

Leta 1985 je ta mož odstopil z vodilnega položaja pohištvenega imperija, ki ga je ustvaril, kljub temu pa je njegov vpliv v podjetju danes čutiti enako kot prej. Še zmeraj Ingvar Kamprad osebno pregleda vsak izdelek, ki gre v proizvodnjo in bo na prodaj na policah Ikee. "Kaj pa naj bi sicer počel v moji starosti? Sedel doma in vzgajal paradižnike?"

V svojem življenju sem se naučil edino to – prodajati pohištvo," pravi Kamprad, ki ima tri sinove, ki so sicer zaposleni v očetovem podjetju, toda v upravnem odboru, kot pravi njihov oče, lahko naenkrat sedi le eden s priimkom Kamprad. Imperij pod znamko Ikea je nastal kot posledica preproste filozofije njenega ustanovitelja: večina ljudi ima tanko denarnico in živi v majhnih stanovanjih, želijo pa udoben in prijazen dom. To velja za vse države sveta in ta masa ljudi je ciljna skupina Ikee. Kamprad je to zamisel združil z željo po velikem zaslužku ("Občudujem tržno gospodarstvo", pravi). Prav zaradi tega se je marca leta 2000 uresničila ena največjih želja in ciljev tega moža: odprtje prve trgovine Ikee v Rusiji, na trgu z milijonsko potencialno ciljno skupino (za 600 razpisanih delovnih mest pri Ikee v Rusiji se je prijavilo kar 45.000 kandidatov!). Takrat je v Moskvi promet dobesedno doživel popoln zlom, saj se je otvoritve udeležilo 43.000 ljudi. Druga prodajalna v Moskvi je na otvoritev privabila 45.000 ljudi, konec leta pa bo odprta tudi tretja prodajalna. Letno naj bi te tri Ikeine prodajalne privabile osem milijonov kupcev.

SKOPUŠKI CELO DO SEBE

Ingvar Kamprad je z Ikee zaslužil milijarde, kljub temu pa je ostal zelo skop, kar tudi sam priznava. Še vedno ta možak primerja ceno razglednic, ki jih kupi, in na koncu kupi tiste, ki so najcenejše. Še vedno nima svoje pisarne ("Če je nimajo moji zaposleni, zakaj naj jo imam jaz?"), ampak samo pisalno mizo v kotu večje pisarne. Še zmeraj potuje v najcenejšem razredu letalskih poletov ("Naj bi več plačal samo zaradi kozarca vina, če pridem na cilj v istem času?"). V svoji dolgoletni poslovni karieri si je do sedaj privoščil nekaj porschejev, hišo v Švici in majhen vinograd v Franciji. Najpomembnejše, kar si lahko privošč i, pravi, je, da lahko naredi napake, saj zanj delajo ljudje, ki njegove napake popravijo. "Nihče ni naredil več napak kot jaz," pravi danes

mož, ki je ustvaril Ikeo, in dodaja: "In še zmeraj delamo tako veliko stvari narobe." Prav ta skopost vodilnega moža je vodila do organizacije od proizvodnje do prodaje, ki temelji na maksimalnem varčevanju. Ikea ima v 55. državah 1800 dobaviteljev, kar ji omogoča zelo varčno proizvodnjo. Kavne šalice proizvajajo v Romuniji (delavci, ki jih izdelujejo, zaslužijo minimalno plačo v višini štirih evrov na dan), blago prihaja iz Turkmenistana, enega najbolj revnih držav sveta, preproge iz Indije, veliko izdelkov je izdelanih na Kitajskem in v Vietnamu. Pletene stole iz ratana v Vietnamu izdelajo za osem evrov, Ikea jih v prodajalnah prodaja za 26 evrov.

SKLEP

Iz seminarske naloge, ki sem jo pripravila za predmet podjetništvo sem se naučila zelo veliko. Spoznala sem, da v življenju ni vse v denarju in, da ne glede na to koliko denarja imaš še vedno lahko ostaneš na realnih tleh. Od vseh petih najbogatejših zemljanov mi je najbolj pri srcu zadnji, šved Ingvar Kamprad, predvsem zato ker mi je Ikea zelo všeč in pa seveda zaradi njegove ambicioznosti in temu, da kljub svoji starosti (je najstarejši med vsemi petimi) dela na polno.

LITERATURA

- Grahek A., 2009. *Kdo so najbogatejši zemljani*. Finance, , (14. marec.2009)
- Wallace, James. *Zagon : Bill Gates ter nastanek in vzpon družbe Microsoft*. Ljubljana: Pasadena, 1995
- Gates, Bill. *Poslovanje @ s hitrostjo misli : ob uporabi digitalnega živčnega sistema*. Ljubljana : Orbis, 1999.
- Forbes – poslovna revija URL: http://www.forbes.com/home_europe/ (citirano: 8.3.2009)